

ARTIKULIACINĖ MANKŠTA

Artikuliacijos aparato mankšta – viena iš svarbiausių logopedinių pratybų sudedamoji dalis. Taisyklingai tarti garsus mes galime tik dėka artikuliacinio aparato, kuriam priklauso lūpos, liežuvis, apatinis žandikaulis, minkštasis gomurys.

Artikuliacijos aparato mankštos tikslas – išlavinti tikslus, pilnaverčius kalbos padargų judesius, reikalingus garsų ištaramui. Ypatingą dėmesį skiriame liežuviui, kadangi tai pagrindinis ir svarbiausias kalbos organas.

Pratimus atlikti keletą kartų per dieną po 3 - 5 minutes. Iš pradžių lėtai, prieš veidrodį. Vėliau, kai judesiai tampa tikslesni ir atliekami pakankama amplitude, galima daryti ir be veidrodžio. Kiekvieną judesį kartoti po keletą kartų.

Lūpų pratimai:

- Lūpas ištempti į šonus (šypsenėlė). Tokią lūpų padėtį išlaikyti kol suskaičiuojame iki 5.
- Lūpas atkišti į priekį (dūdelė). Kol suskaičiuojama iki 5.
- Abu pratimus daryti pakaitomis: lūpas ištempti į šonus ir atkišti į priekį. Pratimą daryti pravertomis lūpomis, ilgai tariant ū – y, paskui tyliai sučiauptomis lūpomis.
- Išsišiepti , kad matytųsi visi priekiniai dantys ir tokią lūpų padėtį išlaikyti 5- 8 sekundes.
- „Prunkšti” lūpomis (lūpos vibruoja).
- „Prunkšti” lūpomis su iškištu tarp jų liežuvio.
- „Šaudymas” – lūpos stipriai suspaudžiamos ir atleidžiamos.
- „Katinėlis judina ūsus” – lūpos sukamos į šonus.
- „Balionėlis” – išpučiami skruostai.

Liežuvio pratimai:

- Kastuvėlis - platus liežuvis guli ant apatinės lūpos.
- Liežuvio siekti smakrą.
- Adatėlė – iškišti ilgą ir smailą liežuvį.
- Pakaitomis daryti platų ir siaurą liežuvį.
- Įveik kliūtį – liežuvis stumiamas pro sukąstus dantis.
- Kas stipresnis – liežuvis stipriai remiasi į apatinius dantis ir juos stumia.
- Laikrodėlis – liežuvis judinamas į šonus.
- Saldainiukas – liežuvis pakaitomis remiasi į vidines skruostų puses.
- Kalnelis – liežuvio galiukas stipriai remiasi į apatinius dantis, o liežuvio nugarėlė išsiriečia.
- Saldi uogienė – aplaižyti liežuvio viršutinę, po to apatinę lūpą.
- Liežuvio siekiama nosytė.
- Sūpynės – liežuvio galiuką pakaitomis atremti į viršutinius ir į apatinius dantis iš vidaus.
- Samtelis – liežuvis išriečiamas, viduryje paliekant įdubimą.
- Dūdelė (vamzdelis) – liežuvio kraštai užriečiami į viršų.
- Susukti liežuvį vamzdeliu ir pūsti pro jį orą.
- Liežuvėlis sveikinasi su dantukais. Liežuvio stengiamasi paliesti kiekvieną dantuką, viršuje ir apačioje.
- Dažytojas – liežuvio galiuku braukom per kietąjį ir minkštąjį gomurį.
- Arkliukai – pričiulpti liežuvį prie gomurio ir caksėti juo

https://read.bookcreator.com/dFR5Zg2OdXQZ2bhI3HOvPLfQ9Qh1/Q5xmRbFRSom1etDTzWU_RQ

Parengė logopedė Jurga Legienė

Literatūra:

Logopedija, A.Garšvienė, R.Ivoškuvienė
Garsų tarimas, A.Andrijanova, S.Vilkiene